

Aki kopogtat...

2009 augusztus 14. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

- [0](#)

Még nincs értékelve

Mérték

Móser Zoltán fantasztikus cikksorozata a régmúlt idők, az elfelejtett Magyarország kincseit mutatja meg nekünk ebben a párját ritkító sorozatban, mely a Magyar Nemzet hétvégi magazinjának volt elengedhetetlen tartozéka. Utazzon velünk, ismerjük meg együtt Magyarországot.

Árva a Felvidék épen maradt várai közül a legszebbik. Biztos voltam, hogy így kezdődik az útikalauz szövege. Hadd áruljam el, hogy még ezen is túltesz, amikor ezt írja: „Európában páratlan szépség? hely.” Ahányszor Krakkóba megyek, erre veszem az utam, és ha csak egy fél órára is, de mindig megállok.

Árva rövid leírását először Szombathy Viktor könyve alapján idézem.

Királyi várként épült a XIII. században, várispánságközpont volt 1267 óta. A lengyelek feléi országhatárt védte. Árpád-házi királyaink a várat állandóan erősítették. Zsigmond király mégis a lengyel származású Stibor vajdának zálogosítja el a XV. század elején. A XV. század közepén Komorowsky Péter kaparintja meg Árva várát, és innen rettegett 25 évig a széles környéket le egészen Zólyomig. Komorowsky garázdálkodásainak Mátyás király vetet véget azzal, hogy megvásárolta tőle a várat, a harcedzett várorséget zsoldjába fogadta, és hozzácsatolta híres fekete seregéhez. Politikai okokból Mátyás király Árva várába záratta a vele ellenkező Várad Péter kalocsai érseket. Később Mátyás király fiának, Corvin Jánosnak, Liptó hercegének ajándékozta. 1495-ben Szapolyai István főúr Corvin János egyéb birtokaival együtt Árvát is elfoglalta magának. 1534-ben Thurzó Ferenc szerezte meg. Új, fényes korszaka kezdődött a fenyegetésekkel körülvett Árva várának. A gótikus eredetű várat először 1540, majd 1610 körül építették át s bővítették, ennél fogva Árva vára reneszánsz és barokk stílusú elemekkel bővült. Árva vára három külön részből áll, amelyek a hegyoldal három magassági fokán egymás fölé épültek. Az alsó vár kápolnája alatt van a Thurzó család sírboltja. A középső várban levő várkút 91 méter mély. A felső várat az Árva folyó szintjétől számított 136 méter magas hegycsúcs tetejére 1561-ben emeltette Thurzó Ferenc. A család nagy valószínűséggel osztrák eredetű. A (betlenfalvi) Thurzó család azon ága, melynek ivadékai magyarrá váltak, és történelmi szerepet vittek, a XIV. században, Zsigmond király alatt tettek fel. Politikai és kereskedelmi érzékük emelte fel őket. Thurzó János krakkói polgármester fiával, Thurzó Györggyel együtt megszerezte Corvin János bányabirtokait, főleg a haszonbérbe vett beszercebányai rézbányák ügyes kihasználásával meg az addig nálunk nem ismert aranyvászáló m helyek felállításával dúsgazdaggá tette családját. A Fuggerekkal kereskedelmi, majd családi összeköttetésbe lépve II. Ulászlót rendszerint nek segítették ki pénzzavarából. Thurzó Elek 1521-ben körmöczi kamaraispán lett, majd kincstárnok és országbíró. Mint a Habsburgok feltétlen híve, Mária királynétől Vöröskő várát, Ferdinándtól a királyválasztásnál kifejtett buzgalmaért a Szapolyaiak birtokából Szepes várát kapta több más uradalommal együtt. Testvérei közül Thurzó János boroszlói, Szaniszló olmüci püspök – mindkettő nagy barátja a humanistáknak. Thurzó Ferenc előbb nyitrai püspök volt, majd lutheránussá lett, s elvette Kosztká Borbálát, akivel az árvai és litvai óriási uradalmakat kapta hozományul. Második nejével, Zrínyi Katalinnal kötött házasságából született Thurzó György, aki előül emelkedett a családból nádorságra. Egyetlen fia, Imre, miután itthon kitűnő nevelésben részesült, a wittenbergi egyetemre ment, ahol tanárai egyetemi rektorra választották. Árva vára megtekintése nem várt nagy élmény volt számomra. Gondolkodtam is, hogy az itt készült képek közül melyiket válasszam közlésre. A nagy látószöggel készült és az egészet bemutató fényképet, vagy azt, amit a szem helyett inkább a gép vett észre? Az utóbbinál maradtam: a látogató a főkapunál ezzel a részlettel találkozik. Ez a kapu biztosan zárva lesz, de aki kopogtat, annak kinyitják.

Móser Zoltán, mno.hu

DR. DRÁBIK JÁNOS

100 ÉVVEL TRIANON UTÁN

DVD A trianoni gyalátról tabumentesen

„Egy film amelyet minden magyarnak látnia kell”

Ajánló

